

Halyomorpha halys

Halyomorpha halys, bzdocha pôvodom z východnej Ázie, sa vyskytuje už aj na území Slovenska. Aktuálne je rozšírená takmer v celej Európe, s prvotným výskytom v Lichtenštajnsku v priebehu roka 2004.

Obr. 1 – Bzdocha *Halyomorpha halys*

(<https://gd.eppo.int/media/data/taxon/H/HALYHA/pics/1024x0/3429.jpg>)

Škodca je polyfág, ktorý napáda viac ako 100 druhov rastlín, predovšetkým ovocné a okrasné dreviny. Výskyty boli zaznamenané aj na poľných plodinách. Môžeme ju spozorovať napr. na marhuli obyčajnej, čerešni vtácej, jabloni, broskyni obyčajnej, hruške domácej, maline, viniči hroznorodom, špargli, sóji fazuľovej, fazuli obyčajnej či kukurici siatej.

Obr. 2 – Nymfy prvého instaru

(<https://gd.eppo.int/media/data/taxon/H/HALYHA/pics/1024x0/3528.jpg>)

Bzdocha s bodavo-cicavými ústnymi orgánmi sa živí cicaním rastlinných štiav. Telo je zvrchu hnedo mramorované a husto bodkované. Dospelci dorastajú do dĺžky 12 – 17 mm a šírky 7 – 10 mm. Bzdocha má dlhé tykadlá, ktoré sú zložené z piatich článkov. Posledné dva články tykadiel majú biele pásy, čo slúži ako odlišovací znak od ostatných druhov bzdôch.

Samička kladie vajíčka počas letného obdobia. Počet vajíčok je v rozpätí od 50 až do 400 kusov. Vajíčka sú kladené po skupinkách 20 – 30 kusov na spodnú stranu listu. Larva prechádza počas svojho života piatimi larválnymi štádiami. Pre škodcu je typická jedna generácia v priebehu roka. V pôvodnej oblasti výskytu má škodca až 5, resp. 6 generácií za rok.

Obr. 3 – Nymfa piateho instaru

(<https://gd.eppo.int/media/data/taxon/H/HALYHA/pics/1024x0/3950.jpg>)

Na listoch napadnutých hostiteľov sa kvôli poškodeniu vytvárajú nekrotické škvrny s priemerom 3 mm. Na napadnutých plodoch sa tiež vytvárajú škvrny, ryhy a hnedé sfarbenie. V prípade silného výskytu škodcu dochádza k deformácii plodov, ktoré sa stávajú nepredajnými, čím dochádza k ekonomickým stratám. Okrem poškodzovania hostiteľských rastlín bzdochy svojim zhlukovaním sa v ľudských príbytkoch na konci sezóny a charakteristickým zápachom môžu obťažovať ich majiteľov.

Okrem toho, že je škodca výborným letcom, môže sa na veľké vzdialenosti šíriť pomocou obchodovania s hostiteľmi a taktiež obalovým materiálom, transportom na vozidlách alebo inou ľudskou činnosťou.

V sadoch, kde sa pestujú hostitelia škodcu, odporúčame využívať siete, ktoré by boli pripevnené na konštrukciu a slúžili by k ochrane plodov pred napadnutím počas vegetačného obdobia až po čas dozrievania a zberu plodov. Proti škodcovi je možné aplikovať insekticídne prípravky, avšak v SR nie je momentálne povolený žiadny prípravok proti tomuto škodcovi.

Obr. 4 – Dospeliec

(<https://gd.eppo.int/media/data/taxon/H/HALYHA/pics/1024x0/8028.jpg>)

Treba si však uvedomiť, že z praxe nie sú hlásené kalamitné poškodenia a ochrana má význam iba v porastoch, kde boli pozorované škody v predošlom roku. Rovnako odporúčame v prípade podozrenia kontaktovať príslušného oblastného fytoinšpektora za účelom potvrdenia alebo vyvrátenia daného výskytu. V Číne sa boj proti škodcovi vykonáva biologickou cestou použitím parazitických druhov blanokrídlavca z čeľade *Scelionidae* – *Trissolcus japonicus*.